

สำนักงานสีเขียว (Green Office) คืออะไร ?

สำนักงานสีเขียว คือ สำนักงานที่ทำกิจกรรมต่างๆ ภายในสำนักงาน มีการบริหารจัดการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างรู้คุณค่า มีแนวทางในการจัดการของเสียอย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมาในปริมาณต่ำ รวมถึงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการมีส่วนร่วมของบุคลากร

ประโยชน์จากการทำสำนักงานสีเขียว (Green office)

1. ลดค่าใช้จ่ายในสำนักงาน จากการใช้ทรัพยากร พลังงานอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ
2. มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพของบุคลากร
3. เป็นการยกระดับมาตรฐานสำนักงานให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
4. ช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยลดโลกร้อน

1. แนวทางการดำเนินงานสำนักงานสีเขียว (LRU Green Office)

1.1 การความสะอาดและความเป็นระเบียบในสำนักงาน

การสร้างความสะดวกและความเป็นระเบียบของสำนักงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานนั้น สำนักงานจะต้องดำเนินการบนพื้นฐานของ 5 ส. ดังนี้

สะสาง (SEIRI) คือ การแยกของที่ต้องการ ออกจากของที่ไม่ต้องการ และขจัดของที่ไม่ต้องการทิ้งไป

สะดวก (SEITON) คือ การจัดวางสิ่งของต่างๆ ในที่ทำงานให้เป็นระเบียบ เพื่อความสะดวกและปลอดภัย

สะอาด (SEISO) คือ การทำความสะอาด (ปิด กวาด เช็ด ถู) อุปกรณ์และสถานที่ทำงาน

สุขลักษณะ (SEIKETSU) คือ สภาพหมดจด สะอาดตา ถูกสุขลักษณะ และรักษาให้ตลอดไป

สร้างนิสัย (SHITSUKE) คือ การอบรม สร้างนิสัย ในการปฏิบัติงานตามระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

1.2 การจัดการก๊าซเรือนกระจก

เป็นการดำเนินการทางตรง เช่น ลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง ลดก๊าซมีเทนที่เกิดจากการหมักของขยะเปียก ลดการเผาขยะ เศษไปไม้ และการลดก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรม เช่น ปรับพฤติกรรมการใช้น้ำประปา การลดการใช้กระดาษ พลาสติก โฟม การปรับการใช้พลังงานไฟฟ้ามาเป็นพลังงานแสงอาทิตย์เพิ่มขึ้น

1.3 การขนส่งและการเดินทาง

ปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินกิจกรรม เพื่อลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง ได้แก่ การประชุมแบบผสมผสานหรือแบบ Video conference การตรวจเช็คสภาพรถยนต์ของรถยนต์มหาวิทยาลัยตามระยะเวลาที่กำหนด ดับเครื่องยนต์เมื่อต้องจอดรอเป็นเวลานาน ตรวจสอบลมยางอย่างสม่ำเสมอ

2. การใช้พลังงานและทรัพยากร (Energy and Resource Utilization)

2.1 การใช้พลังงาน

เครื่องปรับอากาศ

1. ตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศที่ 25 หรือ 26 องศาเซลเซียส

2. ปิดประตูห้องทุกครั้งที่เปิดเครื่องปรับอากาศ
3. ทำความสะอาดและดูแลตู้เย็นบ่อยๆ เพราะหากตู้เย็นอุดตันจะทำให้ประสิทธิภาพของการทำงานของเครื่องปรับอากาศลดลง
4. ไม่ควรนำความร้อน หรือของที่มีความชื้นเข้าไปไว้ในห้องปรับอากาศ เช่น กาต้มน้ำร้อน
5. ลดและหลีกเลี่ยงการเก็บเอกสาร หรือวัสดุอื่นใดที่ไม่จำเป็นต้องใช้งานในห้องที่มีเครื่องปรับอากาศ เพื่อลดการสูญเสีย และใช้พลังงาน
6. ใช้ม่านหรือฟิล์มป้องกันแสงแดดส่องภายในอาคาร เพื่อไม่ให้เครื่องปรับอากาศทำงานหนักเกินไป
7. ควรปลูกต้นไม้ พืชคลุมดิน รอบๆอาคารสำนักงานเพื่อช่วยลดความร้อนและเพิ่มความชื้นให้กับดิน
8. หากไม่มีการใช้งานภายในห้องเกินกว่า 30 นาที ควรปิดเครื่องปรับอากาศ และควรเปิดเครื่องปรับอากาศก่อนเริ่มใช้งาน 15-30 นาที เพื่อประหยัดพลังงาน ไม่เปิดทิ้งไว้นานเกินไป

แสงสว่าง

1. ปิดไฟบางหลอดเมื่อพักเที่ยงหรือปิดไฟทุกหลอดหลังใช้งาน
2. ติดตั้งแผงสะท้อนหลอดไฟ
3. การลดความสว่างที่เกินความจำเป็น (Over Light Compensation) และการควบคุมแสงสว่างให้เหมาะสมกับการใช้งาน
4. บำรุงรักษาอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ตรวจสอบการทำงานและความสว่าง ทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

เครื่องมือและอุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ

1. ปิดเครื่องหลังเลิกงานพร้อมทั้งถอดปลั๊ก
2. ปิดจอคอมพิวเตอร์ในเวลาพักเที่ยง
3. ตั้งค่าหน้าจอคอมพิวเตอร์ เป็น energy saving mode

2.2 การใช้น้ำ

1. ปิดก๊อกน้ำให้สนิทหลังเลิกใช้งาน
2. เลือกใช้สุขภัณฑ์ประหยัดน้ำ
3. ติดตั้งระบบน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์จากการเก็บและจ่ายน้ำตามแรงโน้มถ่วงของโลก เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้พลังงานไปสูบล้างและจ่ายน้ำภายในอาคาร
4. หมั่นตรวจสอบการรั่วไหลของน้ำ เพื่อลดการสูญเสียอย่างเปล่าประโยชน์

2.3 การทรัพยากรอื่นๆ

วิธีการเลือกใช้และประหยัดกระดาษภายในสำนักงาน สามารถดำเนินการได้ดังนี้

- เลือกซื้อและใช้กระดาษจากหน่วยงานที่ได้รับรองด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม หรือเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- เศษกระดาษจากการพิมพ์หน้าเดียว : ใช้หน้าที่ว่างเป็นกระดาษบันทึกข้อความ หรือร่าง หนังสือ
- เศษกระดาษจากการถ่ายเอกสาร : หน้าที่ว่างสามารถใช้พิมพ์แบบฟอร์มถ่ายเอกสารหรือบันทึกข้อความ
- ควบคุมปริมาณกระดาษที่ใช้ในการถ่ายเอกสาร และกำหนดแนวทางให้มีการถ่ายเอกสาร เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานในสำนักงานเท่านั้น

- ของจดหมายต่างๆ หรือกระดาษสีที่ใช้แล้ว : สามารถนำกลับมาใช้ส่งเอกสาร ภายในสำนักงานหรือ ตัดมุมทั้ง 4 มุม ใช้หนีบกระดาษ สำหรับกระดาษส่วนกลางใช้บันทึกข้อความได้
- ตรวจสอบรายละเอียดที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ให้ถูกต้องก่อนสั่งพิมพ์เพื่อลดปริมาณขยะกระดาษ
- ปรับเพิ่มประสิทธิภาพ ความทันสมัยและประหยัดทรัพยากร โดยทำงานผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System)

3. การจัดการของเสีย Office Waste Management

3.1 การจัดการของเสียในสำนักงาน ใช้หลักการการนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse)

กิจกรรมในสำนักงานที่สามารถนำวัสดุที่ใช้แล้วกลับมาใช้ซ้ำได้ เช่น

- การใช้กระดาษสำเนา ให้ใช้สำเนาทั้ง 2 หน้า
- ของเอกสารที่ผ่านการใช้งานแล้วให้ใช้ซ้ำในส่วนหน้าที่ว่าง หรือใช้ซองเดิมนั้นส่งกลับ
- กระดาษเช็ดมือ ให้ใช้เป็นผ้าเช็ดมือแทน
- ขวดน้ำพลาสติก หรือขวดแก้วสามารถนำมาตัด แปลงเป็นกระถางต้นไม้ หรือกล่องเก็บอุปกรณ์

3.2 การปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งาน หรือการทดแทน

- กระดาษบันทึกข้อความที่ต้องทำการสำเนาหลายๆ ชุด เพื่อกระจายให้ทุกคนทราบ ปรับเปลี่ยนเป็นใช้กระดาษข่าวอิเล็กทรอนิกส์สำหรับข่าวทั่วไป และกระจายเฉพาะข่าวที่สำคัญและจำเป็นเท่านั้นที่ใช้เป็นกระดาษบันทึก

- เครื่องพิมพ์ ให้ใช้เครื่องพิมพ์เลเซอร์ที่สามารถเติมหมึกได้
- เครื่องใช้บันไดสำนักงาน เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ได้คงทนไม่เสียหายได้ง่าย และจำเป็น
- ยืม เช่า หรือใช้สิ่งของหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้บ่อยครั้งร่วมกัน

3.3 การจัดวางถังขยะและการคัดแยกขยะ

หลังจากทราบถึงประเภท ปริมาณขยะ และพฤติกรรมภารกิจขยะของบุคลากร จะต้องดำเนินการแยกประเภทของขยะ พร้อมทั้งติดป้ายบ่งชี้ประเภทขยะให้ชัดเจนถึงถังขยะ และนำมาวางในจุดที่กำหนด ถังขยะทุกใบควรจะต้องวางในพื้นที่ที่สะดวกต่อการทิ้ง มีฝาปิด นอกจากนี้ยังต้องมี การเตรียมพื้นที่ที่รองรับขยะทั้งหมดก่อนการนำไปกำจัด ซึ่งพื้นที่รองรับขยะจะต้องแบ่งออกเป็นสัดส่วน ที่ชัดเจน เพื่อรองรับขยะประเภทต่างๆ ที่ได้ถูกคัดแยกมาแล้ว

3.4 การจัดการน้ำเสียในสำนักงาน

น้ำเสียที่ถูกปล่อยจากท่อน้ำของตัวอาคาร ส่วนมากจะเป็นน้ำที่มีสารซักล้าง เช่น น้ำยาล้างจาน ผงซักฟอก มีเศษอาหารที่มีองค์ประกอบของโปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน ดังนั้นเพื่อการจัดการที่ถูกสุขลักษณะจึงควรมีการติดตั้งถังดักไขมัน พร้อมทั้งปรับพฤติกรรมของบุคลากร คือ ให้แยกเศษอาหารออกจากน้ำทิ้ง จากนั้นนำเศษอาหารไปทำการใช้ประโยชน์โดยการทำน้ำหมักหรือปุ๋ยหมัก

4. สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสำนักงาน (Indoor & Outdoor Environment)

สภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสมจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร จึงควรมีการกำหนดดังนี้

-ปรับอุณหภูมิอากาศจากเครื่องปรับอากาศที่พอเหมาะต่อการทำงาน คือที่ 25-26 องศาเซลเซียส แต่หากห้องทำงานใดมีสารระเหยที่เป็นอันตรายควรงดใช้เครื่องปรับอากาศ ปรับเป็นพัดลม และเปิดหน้าต่างเพื่อระบายอากาศ

-ปรับแสงสว่างให้เหมาะสมต่อการทำงาน

-ไม่ควรวางเครื่องถ่ายเอกสารภายในห้องที่ปิด ควรจัดวางแยกในบริเวณที่อากาศถ่ายเท

-ปรับเปลี่ยนพื้นที่เป็นพรมให้เป็นพื้นไม้ ปาเก้ ปูน หินอ่อน ที่ทำความสะอาดง่ายและไม่ดักฝุ่นหรือเชื้อโรค

-หากมีการปรับปรุงอาคาร ควรมีป้ายบอกการปรับปรุงให้ชัดเจนเพื่อหลีกเลี่ยงอันตราย และเมื่อมีการทาสีภายในอาคาร ควรให้ระยะเวลาผ่านไปประมาณ 2 สัปดาห์และเปิดหน้าต่างระบายอากาศ จึงค่อยเข้าใช้งานเพื่อลดอันตรายจะสารระเหยจากสี พร้อมขอความร่วมมือจากผู้รับจ้างให้ใช้สาร วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

-กำหนดให้ทุกอาคารภายในมหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่ปลอดบุหรี่

-กำหนดพื้นที่สีเขียวภายในและภายนอกอาคารให้เหมาะสม เพื่อเป็นจุดพักผ่อนและช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และปลดปล่อยก๊าซออกซิเจน

5. การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และการจัดจ้างในสำนักงาน Green Procurement

ขอความร่วมมือให้การจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานทุกคณะ ศูนย์ สำนัก โรงเรียนสาธิตฯ ทำการจัดซื้อวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาจากฉลากสีเขียว (Green label) ฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 ฉลากประสิทธิภาพสูง พร้อมทั้งรายงานการดำเนินงานต่อมหาวิทยาลัย

ที่มาข้อมูลอ้างอิง : คู่มือการประเมินสำนักงานสีเขียว กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

